

Scouting Nederland wil haar leden een fysiek en sociaal veilige omgeving bieden. We doen er alles aan om dat te bereiken. Bij gesprekken met nieuwe vrijwilligers is het een gespreksonderwerp en binnen Scouting Academy wordt er aandacht aan besteed. Daarnaast heeft Scouting Nederland een [gedragscode](#) en hebben we [een stappenplan In Veilige Handen](#). Binnen de maatregelen in de preventieve sfeer is het aanvragen van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) een belangrijk hulpmiddel. De VOG is niet het wondermiddel om grensoverschrijdend gedrag binnen Scouting te voorkomen, maar zorgt er wel voor dat personen die eerder in de fout zijn gegaan met kinderen en daardoor bij justitie bekend zijn, niet bij Scouting aan de slag kunnen.

Een VOG aanvragen is verplicht

Scouting Nederland heeft het aanvragen van een VOG voor alle vrijwilligers verplicht gesteld. In het huishoudelijk reglement is opgenomen dat een VOG overlegd moet worden voordat kaderleden een functie kunnen uitoefenen of voordat iemand buitengewoon lid kan worden. Per 13 december 2014 is de VOG-verplichting aangescherpt door de landelijke raad en zijn eerdere uitzonderingen geschrapt. Ook voor kaderleden die voorafgaand aan benoeming jeugdlid zijn geweest, geldt de VOG-verplichting. De VOG's voor vrijwilligers binnen Scouting zijn gratis.

In het huishoudelijk reglement is de VOG-verplichting opgenomen voor alle vrijwilligers, ongeacht of ze wel of niet direct in aanraking komen met jeugdleden. Dus niet alleen voor leiding, maar bijvoorbeeld ook voor bestuursleden, trainers, organisatoren, materiaalmeesters, vrijwilligers op kampeerterreinen en plusscouts moet een VOG worden aangevraagd.

Welke stappen moeten je nemen?

Als organisatie moet je eenmalig twee registraties doen:

1. Registreer je organisatie op www.gratisvog.nl, zodat je gratis een VOG voor vrijwilligers aan kunt vragen (zie bijlage 1).
2. Vraag een eHerkenning aan zodat je in een beveiligde omgeving met de overheid kunt communiceren.

Voor het daadwerkelijk aanvragen van VOG's doorloop je de volgende twee stappen:

1. Zet een VOG-aanvraag klaar voor de vrijwilliger via <https://mijn.justis.nl/vog/vogorganisatie/inloggen.htm> (bijlage 2).
2. Registreer de VOG in Scouts Online, nadat de vrijwilliger deze thuisgestuurd gekregen heeft en ingeleverd heeft bij de groep (bijlage 3).

Voor alle stappen hebben we een eigen infoblad/handleiding geschreven:

- Registreren van je organisatie op gratisvog.nl, link naar handleiding
- Aanvragen E-herkenning, link naar handleiding
- VOG aanvraag klaar zetten, link naar handleiding
- Registratie originele VOG in Scouts online, link naar handleiding
- Voorbeeld brieven bij uitblijven VOG, link naar handleiding

Algemene informatie

Aanvragen van een VOG; digitaal of op papier

Je kunt een VOG voor vrijwilligers digitaal aanvragen of op papier. Het digitaal aanvragen heeft veel voordelen, zowel voor de vrijwilliger als voor de organisatie. De organisatie hoeft geen papieren formulier meer aan de vrijwilliger te overhandigen en de vrijwilliger hoeft niet meer zelf naar het gemeentehuis te gaan om een formulier af te geven. Voor alle partijen is het een besparing van tijd en kosten. Wil je gebruik maken van de gratis VOG, dan kan dit ook alleen via de digitale weg.

De mogelijkheid bestaat nog steeds om op papier een VOG aan te vragen. Het aanvraagformulier moet voor een deel door de Scoutingorganisatie en voor een deel door de vrijwilliger zelf worden ingevuld. De organisatie vult eerst haar deel in en stuurt het deels ingevulde formulier naar de persoon op wie de VOG betrekking heeft. Die vult het verder in en levert het in bij de afdeling burgerzaken van de gemeente waar de aanvrager staat ingeschreven. De aanvrager moet een geldig identiteitsbewijs tonen en de leges van € 41,35 betalen (2020). De gemeente stuurt de aanvraag door naar het COVOG. Sommige gemeenten brengen geen kosten in rekening als het een aanvraag voor het vrijwilligers- of jeugdwerk betreft of geven hiervoor subsidie. Vraag dit na bij je gemeente. De kosten voor een papieren aanvraag worden niet door de landelijke overheid vergoed. Ook Scouting Nederland vergoedt de kosten van een papieren aanvraag niet en wij adviseren regio's en groepen hetzelfde te doen.

Informereren van de vrijwilliger

Voordat je de procedure voor het aanvragen van een VOG in gang zet, is het belangrijk de (potentiële) vrijwilliger te informeren. In bijlage 5 is een voorbeeld opgenomen van een mailtekst die je kunt gebruiken om je vrijwilligers te informeren over de aanvraag van een VOG. De ervaring leert dat een (persoonlijk/groeps-)gesprek over de sociaal veilige omgeving de vrijwilliger extra motiveert om de VOG als onderdeel van de sociaal veilige omgeving aan te vragen.

Voorbeeld tekst voor informatie naar (potentiële) vrijwilligers

De volgende voorbeeld tekst kun je gebruiken om je (nieuwe) vrijwilligers te informeren over de aanvraag van de VOG.

Beste vrijwilliger,

Leuk dat je betrokken bent bij onze Scoutinggroep en we wensen je alvast heel veel plezier en uitdaging.

Wij vinden we de veiligheid voor onze leden binnen Scouting erg belangrijk. Daarom hebben we met elkaar afgesproken dat alle vrijwilligers een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) moeten overleggen. Lees daarom onderstaande informatie even rustig en goed door zodat duidelijk is wat je van ons kan verwachten en wij van jou mogen verwachten.

We maken éénmalig een elektronische aanvraag voor jouw VOG in orde en geven hierbij aan dat je een VOG nodig hebt voor een vrijwilligersfunctie binnen onze Scoutinggroep.

We laten je hierbij screenen op de functiegebieden Informatie en Personen (uitbreiden met Geld en Aansturing als dat van toepassing is). Mocht je hier niet mee eens zijn dan verwachten wij dat je zelf contact opneemt met het bestuur.

Het kan zijn dat je eerder een VOG hebt aangevraagd, maar dit is hoogstwaarschijnlijk aangevraagd op regionaal of landelijk niveau.

Ben je hier niet zeker van? Neem dan contact op met het landelijk team VOG via vog@scouting.nl. Nadat we de noodzakelijke gegevens namens de organisatie hebben ingevoerd, ontvang je een mail van Dienst Justis van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Hierin wordt gevraagd of je de klaargezette aanvraag wilt accorderen. **Deze mail is 30 dagen geldig.**

De Dienst Justis stuurt je een bevestiging zodra je de aanvraag geaccordeerd hebt; bewaar deze bevestiging op je computer zodat je indien nodig kunt aantonen dat je aanvraag in behandeling is genomen. Je hebt een DigiD nodig om er zeker van te zijn dat alleen jij de aanvraag kunt goedkeuren. De DigiD is dezelfde welke je gebruikt voor de belastingaangifte of de aanvraag van een toeslag. Heb je nog geen DigiD, dan kun je die aanvragen via www.DigiD.nl.

Na jouw akkoord neemt het Ministerie van Veiligheid en Justitie de aanvraag in behandeling. Je ontvangt vervolgens per post de VOG. De originele papieren VOG moet je zo snel mogelijk per post sturen naar:

Naam Scoutinggroep
ter attentie van
Straat
Postcode en plaats

Let op: alleen het origineel is geldig. Behoud zelf een kopie. In Scouts Online, de landelijke ledenadministratie, zullen we dan registreren dat je over een VOG beschikt voor onze organisatie. Ter info: Het Ministerie van Veiligheid en Justitie verplicht ons tot het kunnen tonen en bewaren van originele VOG's dus digitale en/of gekopieerde VOG's zullen wij niet registreren.

Kan er geen VOG afgegeven worden, omdat je bij Justitie bekend bent en is de inschatting dat dit niet samengaat met je functie binnen Scouting, dan krijg alleen jij daar bericht van. Je hebt dan nog de mogelijkheid om bezwaar te maken. Natuurlijk moet je ons laten weten dat je geen VOG krijgt. Wil je meer weten over de aanvraag van een Verklaring Omtrent het Gedrag, dan kun je kijken op <https://www.justis.nl/producten/vog/>

Belangrijk:

- Reageer je niet op de eerste link van JUSTIS, dan krijg je niet opnieuw de kans om via internet een gratis VOG aan te vragen. Je zult dan een papieren versie van de aanvraag thuis ontvangen en zelf bij je gemeente een aanvraag voor een VOG moeten indienen. De daarmee gemoeide kosten € 37,50 zijn niet te declareren.
- Als je de originele VOG niet (tijdig) inlevert dan voldoe je niet aan de voorwaarden die Scouting Nederland aan het lidmaatschap heeft gesteld. Scouting Nederland zal dan gevraagd worden maatregelen te nemen om je uit functie te ontsetten of je lidmaatschap te beëindigen.

Wil je meer lezen over sociale veiligheid, kijk dan op de website van Scouting Nederland (In Veilige Handen).

Voor meer informatie over de gratis VOG via Scouting Nederland kun je kijken op onze website www.scouting.nl – Bestuur & organisatie - Regelgeving - VOG.

Met vriendelijke groet,

(plaats handtekening)

Bij de aanvraag van een VOG onderzoekt de overheid of er geen strafbare gedragingen op naam van de aanvrager staan. Als sprake is van strafbare gedragingen, beoordeelt het JUSTIS of die relevant zijn voor het doel waarvoor de verklaring is aangevraagd. Zo zijn voor het beroep van onderwijzer andere strafbare feiten van belang dan voor de functie van accountant. Bij de aanvraag wordt daarom aangegeven voor welke functie deze wordt aangevraagd en op welke aspecten moet worden getoetst. Twee functieaspecten vindt Scouting Nederland voor alle vrijwilligers belangrijk. Dit betreft *Informatie* en *Personen*. Daarnaast zijn er twee aspecten die, afhankelijk van de functie, van toepassing kunnen zijn: *Geld* en *Aansturen organisatie*. Het eerste zal met name spelen bij penningmeesters en budgetbewakers van organisatieonderdelen en het tweede bij bestuursleden en verantwoordelijken voor organisatieonderdelen. Organizeonderdelen kunnen bijvoorbeeld speltakken of onderliggende teams van organisaties zijn.

Als *leidraad* kun je gebruik maken van het schema met de relevante functieaspecten per functie (bijlage 4). Het staat het bestuur vrij om bij personen alle aspecten aan te kruisen. Realiseer je wel dat dan op al die aspecten een screening plaatsvindt. Let op je de functieaspecten die je aankruist voor de screening moeten toereikend zijn, ze moeten ter zake doen en u mag niet meer gegevens verzamelen dan nodig is.

Heb je al een VOG voor een andere functie binnen Scouting?

In het huishoudelijk reglement is opgenomen dat bij overstap naar een ander organisatieonderdeel opnieuw een VOG aangevraagd moet worden. Iedere groep of regio, maar ook de landelijke organisatie, zal dus voor de vrijwilliger die daar voor het eerst actief wordt, een VOG aan moeten vragen.

Voor een nieuwe functie *binnen* een organisatieonderdeel kan het soms ook nodig zijn een nieuwe VOG aan te vragen, als het een functie betreft waarbij voor aanvullende functieaspecten screening wenselijk is (bijvoorbeeld een penningmeesterfunctie). Het schema in bijlage 1 kun je gebruiken om na te gaan of aanvullende screening nodig is. Kruis bij het aanvragen van deze nieuwe VOG ook de functieaspecten aan waarop eerder al een VOG is afgegeven.

Een organisatieonderdeel kan er zelf voor kiezen om na een aantal jaren voor alle vrijwilligers opnieuw een VOG aan te vragen. De VOG is namelijk een check bij de deur en er zit geen geldigheidsduur aan.

Aanvragen van een VOG; digitaal of op papier

Je kunt een VOG voor vrijwilligers digitaal aanvragen of op papier. Het digitaal aanvragen heeft veel voordelen, zowel voor de vrijwilliger als voor de organisatie. De organisatie hoeft geen papieren formulier meer aan de vrijwilliger te overhandigen en de vrijwilliger hoeft niet meer zelf naar het gemeentehuis te gaan om een formulier af te geven. Voor alle partijen is het een besparing van tijd en kosten. Wil je gebruik maken van de gratis VOG, dan kan dit ook alleen via de digitale weg.

De mogelijkheid bestaat nog steeds om op papier een VOG aan te vragen. Het aanvraagformulier moet voor een deel door de Scoutingorganisatie en voor een deel door de vrijwilliger zelf worden ingevuld. De organisatie vult eerst haar deel in en stuurt het deels ingevulde formulier naar de persoon op wie de VOG betrekking heeft. Die vult het verder in en levert het in bij de afdeling burgerzaken van de gemeente waar de aanvrager staat ingeschreven. De aanvrager moet een geldig identiteitsbewijs tonen en de leges van € 41,35 betalen (april 2020). De gemeente stuurt de aanvraag door naar het COVOG. Sommige gemeenten brengen geen kosten in rekening als het een aanvraag voor het vrijwilligers- of jeugdwerk betreft of geven hiervoor subsidie. Vraag dit na bij je gemeente. De kosten voor een papieren aanvraag worden niet door de landelijke overheid vergoed. Ook Scouting Nederland vergoedt de kosten van een papieren aanvraag niet en wij adviseren regio's en groepen hetzelfde te doen.

Wat moet ik met de VOG als de vrijwilliger stopt?

U mag de gegevens slechts bewaren zolang dat noodzakelijk is voor het doel van de screening, dat houdt dus in dat de VOG van het betreffende kaderlid of teruggegeven moet worden (inclusief de eventuele kopieën) of vernietigd moeten worden. Waar je ook voor kiest, zorg ervoor dat je dit opgenomen (dus hoe je een VOG bewaard, maar ook hoe je de hardcopy van een VOG uit je systeem verwijderd) hebt opgenomen in je AVG. Mocht het betreffende kaderlid helemaal uitgeschreven worden dan vervalt automatisch de in Scouts online geregistreerde VOG, dit is onomkeerbaar en verlangt dat als het kaderlid onjuist is uitgeschreven of na korte tijd toch weer besluit terug te komen, er een nieuwe VOG aangevraagd dient te worden.

Hoe bewaar ik een (originele) VOG?

Je dient alle originele VOG's te controleren op echtheidskenmerken dus een kopie neem je niet in ontvangst. Maak binnen je organisatie afspraken over of je eerst een originele VOG inziet en controleert en dan een kopie maakt voor opslag binnen je groep (zet op die kopie dan de datum dat je het origineel hebt ingezien en gecontroleerd) of dat je het origineel opslaat. Leg die afspraken ook goed vast in je AVG.

Tabel functieaspecten – Groeps-, en regionale functies binnen Scouting Nederland

Functie → Functie- aspect ↓	Groeps- en regioniveau						Medewerkers ScoutShop
	Leid(st)er	Team leid(st)er/ voorzit-ter team	Bestuurslid	Penning- meester/ budgetbewaker	Overige kader- leden	Buiten- gewone leden/plus- scouts	
1, 8: Informatie, personen	X				X	X	
1, 2, 8: Informatie, geld, personen	Kasbeheerder van de speltak						
1, 7, 8: Informatie, aansturen, personen		X	X				
1, 2, 7, 8: Informatie, geld, aansturen, personen				X			
1, 2, 3, 7, 8: Informatie, geld, goederen, aansturen personen							X

Nb: vanwege het aantal landelijke vrijwilligers vraagt de landelijke organisatie alle vier de aspecten aan voor landelijke vrijwilligers waardoor controle bij wisseling van functie niet veel werk is. Een groep of regio kan hetzelfde doen.

Meer informatie?

Gratis VOG	www.gratisvog.nl
Verklaring Omtrent het Gedrag:	www.justis.nl/producten/vog/
Huishoudelijk Reglement:	www.scouting.nl
Aanvraag eHerkenning:	https://www.eherkenning.nl/inloggen-met-eherkenning/leveranciers/leveranciersoverzicht/
FAQ eHerkenning	https://www.scouting.nl/joomlatools-files/docman-images/generated/ce11641e056f7b59aef8e9a42eaeb65b.jpg
Website digitale aanvraag:	mijn.justis.nl/vog/vogorganisatie/inloggen.htm
DigiD:	www.digid.nl
Informatie over preventieve maatregelen:	www.scouting.nl en www.inveiligehanden.nl

Ondanks dat Scouting Nederland probeert de infobladen zo up-to-date mogelijk te houden, kan het voorkomen dat er inmiddels nieuwe regelgeving is afgekondigd. De tekst van de geldende wet- en regelgeving is bepalend. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.